

§ 77

HKL:n lausunto vuoden 2014 arviointikertomuksesta

HEL 2015-003750 T 00 03 00

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

HKL toteaa lausuntonaan, että HKL on tilintarkastajien suositusten mukaisesti lisännyt johtokunnan pöytäkirjan liitteenä oleviin oikaisu-, valitus- ja muutoksenhakuohjeisiin myös kokouskohtaisesti maininnan, mitä pykälää kukin edellä mainituista ohjeista koskee. Myös mahdolliset muutoksenhakukiellot on nimenomaisesti mainittu pöytäkirjassa.

HKL toteaa lausuntonaan, että HKL on pyrkinyt toteuttamaan aikaisempien vuosien arviointikertomuksissa annetut suositukset. Vuoden 2014 arviointikertomuksessa on arvioitu vuoden 2012 arviointikertomuksessa annettujen suositusten vaikuttavuutta. HKL:n johtokunta käsitteli vuoden 2012 arviointikertomuksen havaintoja ja HKL:n toimenpiteitä havaintojen johdosta johtokunnan kokouksessa 23.5.2013. Kuten tarkastuslautakunta vuoden 2014 arviointikertomuksessa arvioi, niin HKL on tehnyt toimenpiteitä esimerkiksi metron automaattiohjausjärjestelmän hankintaan liittyen. Toimenpiteistä huolimatta automaattiohjausjärjestelmän toimittamiseen liittyvät sopimukset Siemensin kanssa jouduttiin purkamaan alkuvuonna 2015. Sopimusten purkamisen syynä oli se, ettei Siemens pystynyt täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan aikataulun ja toimituksen sisällön osalta.

HKL toteaa lausuntonaan, että HKL on tehnyt toimenpiteitä tilintarkastajan suositusten mukaisesti niin, että hankinnoissa ja päätöksenteossa noudatetaan hankintalain ja hallintolain edellyttämiä muutosäännöksiä. Pöytäkirjan liitteenä oleviin oikaisu-, valitus- ja muutoksenhakuohjeisiin on kokouskohtaisesti lisätty maininta, mitä pykälää kukin ohje koskee. Myös mahdollinen muutoksenhakukiello on mainittu.

HKL toteaa lausuntonaan, että HKL:n sitovat tavoitteet koskevat talouden tasapainoa, liikennetuotannon luotettavuutta ja liikenne- ja infrapalvelun asiakastytyvyyttä. HKL:n arvion mukaan HKL:n sitovat tavoitteet ohjaavat toimintaa kaupungin strategiaohjelman osoittamaan suuntaan. HKL tulee päivittämään omaa

tavoiteohjelmaansa loppuvuonna 2015, ja samassa yhteydessä HKL arvioi uudelleen myös HKL:n strategiaa tavoitteita ja niiden kytkentää kaupungin strategiaan tavoitteisiin. Samalla tarvittaessa päivitetään HKL:n sitovia tavoitteita.

HKL toteaa lausuntonaan, että HKL on tallentanut tilinpäätöstilaan dokumentointikuvauksen, jossa on kuvattu HKL:n sitovat tavoitteet ja niiden toteutumien laskentaperusteet ja vastuuhenkilöt. Pyydettyäessä HKL on toimittanut kaupunki- ja tilintarkastajille tarkempia raportteja ja laskelmia sitovien tavoitteiden toteutumista. HKL toteaa, että jatkossa HKL tallentaa työtilaan myös yksityiskohtaiset raportit ja selvitykset, joihin sitovien tavoitteiden toteumat perustuvat.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2014.pdf](#)
- 2 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta.pdf](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Yleistä

Tarkastuslautakunta on pyytänyt HKL:n lausuntoa arviointikertomuksen kohdista 1.5 Tarkastuslautakunnan esittämien suositusten arviointi, 1.6 Tilivelvollisten velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin tilintarkastuksen suositusten johdosta, 2.2 Tavoitteiden toteutuminen strategian osa-alueittain ja 2.3 Dokumentoinnin puutteet.

Tarkastuslautakunnan esittämien suositusten vaikutusten arviointi (1.5)

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan seuraavasti:

- Kaupunginhallituksen ja lauta- sekä johtokuntien tulee varmistua siitä, että hallintokunnat ryhtyvät toimenpiteisiin arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten johdosta.
- Kaupunginhallituksen tulee asettaa työryhmä, joka laatii kaupunkitason ohjeen koulujen terveydellisten olojen tarkastusten järjestämisestä siten, ettei päällekkäistä työtä tehdä, vastuunjako on selkeä ja että koulut ja oppilaitokset tulevat tarkastetuksi säännöllisesti kolmen vuoden välein terveydenhuoltolain ja valtioneuvoston asetuksen (338/2011) edellyttämällä tavalla. Työryhmän vetovastuun tulee olla lain mukaisesti sosiaali- ja terveystieteiden koulu- ja opiskeluterveydenhuollolla.

HKL toteaa lausuntonaan arviointikertomuksen edellä mainitusta kohdasta, että HKL on pyrkinyt toteuttamaan aikaisempien vuosien arviointikertomuksissa annetut suositukset.

Vuoden 2014 arviointikertomuksessa on arvioitu vuoden 2012 arviointikertomuksessa annettujen suositusten vaikuttavuutta. HKL:n johtokunta käsitteli vuoden 2012 arviointikertomuksen havaintoja ja HKL:n toimenpiteitä havaintojen johdosta johtokunnan kokouksessa 23.5.2013. Kuten tarkastuslautakunta vuoden 2014 arviointikertomuksessa arvioi, niin HKL on tehnyt toimenpiteitä esimerkiksi metron automaattiohjausjärjestelmän hankintaan liittyen. Toimenpiteistä huolimatta automaattiohjausjärjestelmän toimittamiseen liittyvät sopimukset Siemensin kanssa jouduttiin purkamaan alkuvuonna 2015. Sopimusten purkamisen syynä oli se, ettei Siemens pystynyt täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan aikataulun ja toimituksen sisällön osalta.

Tilivelvollisten velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin tilintarkastuksen suositusten johdosta (1.6)

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan seuraavasti:

- Kaupunginkanslian tulee yhteistyössä Taloushallintopalveluliikelaityksen kanssa ryhtyä pikaisesti toimenpiteisiin Laskejärjestelmän saattamiseksi asianmukaiseen toimintakuntoon niin, että manuaalivaiheista päästään eroon eikä organisaatiomuutosten yhteydessä lakanneille virastoille ole mahdollista kirjata tapahtumia.
- Johtavien viranhaltijoiden (tilivelvollisten) tulee valvoa, että virastojen ja liikelaitysten hankinnoissa ja päätöksenteossa noudatetaan hankintalain ja hallintolain edellyttämiä muotosäännöksiä tilintarkastajan suositusten mukaisesti.

HKL toteaa lausuntonaan arviointikertomuksen edellä mainitusta kohdasta, että HKL on lisännyt johtokunnan pöytäkirjan liitteenä oleviin oikaisu-, valitus- ja muutoksenhakuohjeisiin kokouskohtaisesti maininnat, mitä pykälää kukin ohje koskee. Myös mahdollinen muutoksenhakukielto on mainittu.

Tavoitteiden toteutuminen strategian osa-alueittain (2.2)

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan seuraavasti:

- Virastojen ja liikelaitosten tulee talousarvioehdotusta laatiessaan ottaa huomioon kaupungin strategiaohjelman linjaukset ja toimenpiteet siten, että sitovat toiminnalliset tavoitteet ohjaavat toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan. Lauta- ja johtokuntien tulee talousarvioehdotuksen hyväksyessään varmistaa, että näin on toimittu.
- Kaupunginkanslian tulee talousarvioprosessin yhteydessä varmistaa, että hallintokunta on sitovia toiminnallisia tavoitteita asettaessaan ottanut huomioon kaupungin strategiaohjelman linjaukset ja toimenpiteet.
- Hallintokuntien tulee hyödyntää sitovien toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa strategiaohjelman ja sitä toteuttavien toimenpideohjelmien toimenpiteitä.
- Kaupunginhallituksen tulee strategiaohjelman seurannan yhteydessä varmistua siitä, että kaikkia strategiaohjelman osa-alueita kehitetään tasapuolisesti.

HKL toteaa lausuntonaan arviointikertomuksen edellä mainitusta kohdasta, että HKL:n sitovat tavoitteet koskevat talouden tasapainoa, liikennetuotannon luotettavuutta ja liikenne- ja infrapalvelun asiakastyytyväisyyttä. HKL:n arvion mukaan HKL:n sitovat tavoitteet ohjaavat toimintaa kaupungin strategiaohjelman osoittamaan suuntaan.

HKL tulee päivittämään omaa tavoiteohjelmaansa loppuvuonna 2015, ja samassa yhteydessä HKL arvioi uudelleen myös HKL:n strategisista tavoitteista ja niiden kytkentää kaupungin strategiaan tavoitteisiin. Samalla tarvittaessa päivitetään HKL:n sitovia tavoitteita.

Dokumentoinnin puutteet (2.3)

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan seuraavasti:

- Seuraavien hallintokuntien tulee tallentaa tilinpäätöstyötilaan tilinpäätösehdotuksen mukaisesti sellaiset dokumentit, joiden perusteella sitovien tavoitteiden toteutuminen voidaan varmentaa kaikkien tavoitteiden osalta: kaupunginkanslia,

hankintakeskus, tukkutori, rakennusvirasto, Stara, pelastuslaitos, ympäristökeskus, HKL, sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus, ruotsinkielinen työväenopisto, kaupunginkirjasto, kulttuurikeskus, kaupunginmuseo, liikuntavirasto, työterveyskeskus, tietokeskus, kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto ja rakennusvalvontavirasto.

- Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen on ohjeistettava henkilöstöään siten, että hoitopäätöksiin liittyvät potilastiedot kirjataan oikein, jolloin tiedot ovat saatavilla oikeellisin suoraan tietojärjestelmästä.
- Kulttuurikeskuksen tulee kehittää toiminnanohjausjärjestelmänsä ja sen käyttöä siten, että järjestelmästä saadaan suoritettujen osalta luotettavaa tietoa.
- Tietokeskuksen tulee selkeyttää sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumista varmentavaa dokumentointikuvausta ja sen liitteitä.

HKL toteaa lausuntonaan arviointikertomuksen edellä mainitusta kohdasta, että HKL on tallentanut tilinpäätöstilaa dokumentointikuvauksen, jossa on kuvattu HKL:n sitovat tavoitteet ja niiden toteutumien laskentaperusteet ja vastuuhenkilöt. Pyydettyä HKL on toimittanut kaupunki- ja tilintarkastajille tarkempia raportteja ja laskelmia sitovien tavoitteiden toteutumista. HKL toteaa, että jatkossa HKL tallentaa työtilaan myös yksityiskohtaiset raportit ja selvitykset, joihin sitovien tavoitteiden toteumat perustuvat.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2014.pdf](#)
- 2 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta.pdf](#)